

Kotiväenilta
23-taso
6.9.2023

Jyväskylän Lyseon
lukio

Tervetuloa
kotiväen-
iltaan!

Ensimmäisen vuositason
rehtori Joonas Ketosen
tervehdys ja
ajankohtaisia asioita

Siirrytään luokkiin
ohjausryhmittäin:
tutustutaan lukion
opiskelun perusasioihin

Lukion oppimäärän suorittaminen

Lukion oppimäärään sisältyy vähintään 150 opintopistettä, joista vähintään 20 opintopistettä tulee **valtakunnallista valinnaista opinnoista**.

Pakollisten (94/102 op) ja valtakunnallisten valinnaisten lisäksi opintoihin voi sisältyä **muita valinnaisia opintoja**.

Ylioppilaskokeissa kirjoitettavista aineista opiskellaan pakollisten opintojen lisäksi myös valtakunnalliset valinnaiset opinnot.

Lukio suoritetaan tavallisimmin kolmessa vuodessa. Silloin opintopisteitä tulisi kertyä seuraavasti:

1. vuosi: ≥ 60 opintopistettä
2. vuosi: ≥ 60 opintopistettä
3. vuosi: ≥ 30 opintopistettä

Opiskeluajan pidennys suunnitellaan yhdessä opinto-ohjaajan kanssa.

Oppivelvollisuus

OPPIVELVOLLISUUS

- Laajennettu oppivelvollisuus astui voimaan vuonna 2021.
- Oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto).
- **Vastuu oppivelvollisuuden suorittamisen valvonnasta on huoltajalla tai oppivelvollisen muulla laillisella edustajalla**
-> mm. opettajan merkitsemät poissaolot on selvitettävä Wilmassa.

Oppivelvollisuus ja maksuttomuus

Oppivelvollisuuden suorittaminen on oppivelvollisille maksutonta, ja oikeus maksuttomaan opetukseen kestää sen kalenterivuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.

Koulutuksen järjestäjä hankkii tarvittavat työvälineet (esim. tietokoneen ja oppimateriaalit).

Lukionkin jälkeen on elämää

- Lukion opetussuunnitelma korostaa lukion, korkea-asteen ja työelämän välisiä yhteyksiä.
- Tavoitteena on auttaa nuorta löytämään oma lukion jälkeinen opintopolkunsa.
- Gradia-lukioissa järjestetään keväisin Työelämäviikko ykkösvuoden opiskelijoille ja Korkeakouluviikko kakkosvuoden opiskelijoille.

Työelämäviikko

15. - 19.4.2024

- Kaikki ykköset osallistuvat
- Viikon hyväksytysti suorittanut opiskelija saa 2 op lukio-opintoihin ja 2 op korkeakouluopintoja (JAMK)
- Muut opinnot ovat tauolla viikon aikana
- Koostuu kahden päivän mittaisesta työelämään tutustumisesta ja kolmen päivän mittaisesta koululla järjestettävästä InnoFlash innovaatiotapahtumasta
- Tehdään EduFutura-yhteistyössä JAMKin kanssa.

EduFutura
JYVÄSKYLÄ

Wilma

Wilma löytyy osoitteesta <https://gradia.inschool.fi>

Ohjeet Wilmaan kirjautumiseen on lähetetty huoltajan s-postiin toisella kouluviikolla (tarkista myös roskapostikansio, jos viestiä ei löydy).

Lisätietoja ja tukea: Lyseon opintosihteeri Tiina Parkkonen 040 341 4305,
tiina.parkkonen@gradia.fi

Gradian huoltajafoorumit

Huoltajafoorumi Teamsissä klo 17–18 (tieto huoltajien s-postiin Huoltajafoorumi@gradia.fi -osoitteesta)

Lukuvuoden teemat ja aikataulu

- 3.10.2023 klo 17.00 - 18.00: Yksinäisyys: professori Niina Junttila, Turun yliopisto
- 12.12.2023 klo 17.00 - 18.00: Riippuvuudet ja päihteet, Ehyt Ry ja Syöpäsäätiö
- 20.2.2024 klo 17.00 - 18.00: Hyvinvointi (Kouluterveyskyselyn tulokset huomioiden)
- 14.5.2024 klo 17.00 - 18.00: Hyvinvointi, psykologi Satu Lähteenkorva

---

Miten lukio on
alkanut kodin
näkökulmasta?

Millaiset kysymykset
mietityttävät nuorta ja
kotiväkeä?

Mikä lukion alussa
ilahduttaa?

Lukiosanasto

- **Jakso** = Lukuvuosi on jaettu viiteen kalenterijaksoon.
- **Opintojakso** = (entinen kurssi), laajuus voi vaihdella 1-8 op., ja opintojakso voi olla usean oppiaineen yhteinen.
- **Opintopiste** = Opintojaksoista saa opintopisteitä, joita pitää suorittaa vähintään 150 (entinen kurssi = 2op).
- **Uusi opetussuunnitelma** (LOPS 2021) - arvioinnin kohteena myös laaja-alaisen osaamisen osa-alueet perinteisten oppiainesisältöjen rinnalla.
- **Päättöviikko** = jakson viimeiset 7 päivää, jolloin tehdään ko. jakson kokeita ym. opintojakson tehtäviä (yksi päivä/oppiaine).

1. jakson työjärjestys ja koulupäivien alkamis-/päättymisaika (R10-ryhmä)

	Ma 15.08.	Ti 16.08.	Ke 17.08.	To 18.08.	Pe 19.08.
08:15		2: PS01.R10 JUMI HA.A2.409	6: KE01.R10 6: KE02.R10 LOUS HA.A3.416	1: Äi01.R10 LAAR HA.A2.420	4: MAY01.R10 KAAH HA.A3.416
09:45	2: PS01.R10 JUMI HA.A2.409	1: Äi01.R10 LAAR HA.A2.420	3: KU01.R10 JOUS HA.A2.203	2: PS01.R10 JUMI HA.A2.409	5: RUB101.R10 MAUT HA.A2.304
11:15	3: KU01.R10 JOUS HA.A2.203	5: RUB101.R10 MAUT HA.A2.304	4: MAY01.R10 KAAH HA.A3.416	7: OP01.R10 LAML HA.A2.211	6: KE01.R10 6: KE02.R10 LOUS HA.A3.416
	OP03.L220 JOUS HA.A2.203				
13:15	4: MAY01.R10 KAAH HA.A3.416	6: KE01.R10 6: KE02.R10 LOUS HA.A3.416	7: OP01.R10 LAML HA.A2.211	3: KU01.R10 JOUS HA.A2.203	1: Äi01.R10 LAAR HA.A2.420
14:45	7: OP01.R10 LAML HA.A2.211		5: RUB101.R10 MAUT HA.A2.304		

Opiskelu lukiossa

- Opintojakson aikana työskennellään säännöllisesti.
- Keskeiset asiat ovat esillä oppitunneilla.
- On pyrittävä ymmärtävään oppimiseen: kokonaisuudet on hallittava.
- Itsearviointi on tärkeää.
- Opiskelija ottaa itse vastuun omasta opiskelustaan ja motivaatiostaan!

Lukio- opiskelun kulmakivet

- Totuttaudutaan ajankäytön suunnitteluun ja ajankäytön hallinnan apuvälineiden (esim. kalenterin) käyttöön.
- Miten sovittaa yhteen opintojakson kotitehtävät, harrastukset, kaverit, tulevat kokeet? Tavoitteena on tasapaino opiskelun ja vapaa-ajan kesken.
- Säännöllinen opintojen edistäminen (kotitehtävien tekeminen) jakson aikana vähentää päättöviikon kuormitusta ja parantaa oppimistuloksia.
- On tärkeää, että opiskelulle on oma rauhallinen tila.
- Kotiväen kiinnostus tukee, mutta opinnoista on otettava oma vastuu.
- Uusia asioita yläkoulun jälkeen: oma päätelaite (turvallisuus- ja säilytyskäytänteet - lokerot käytössä) ja sähköiset oppimateriaalit (sähköiset yo-kokeet).

Opintojakson suorittaminen

Opintojakson arviointi

- Opintojakson alussa opiskelijoiden kanssa käydään läpi opintojakson tavoitteet sekä arvioinnin perusteet.
- Opiskelijan opintosuorituksista annetaan arvosana (4-10) tai suorituserkintä (S) opintojakson päättyttyä. Hylätty suoritus merkitään arvosanalla 4 tai merkinnällä H, jos opintojaksoa ei arvioida numeerisesti.
- Kun opintojakso jatkuu jaksorajan yli, opettaja merkitsee Wilmaan J (jatkuu). Kun opintojakso päättyy, se arvioidaan K, S tai arvosana.

Puutteellinen näyttö ja opintojakson keskeytyminen

- Opiskelija voi keskeyttää opintojakson perustellusta syystä sovittuaan asiasta opinto-ohjaajan tai rehtorin kanssa.
- Opintojakso keskeytyy, jos opiskelijan antamat näytöt eivät riitä sen arviointiin.
- Keskeytyneestä suorituksesta käytetään merkintää K (= keskeytynyt suoritus). Merkinnän yhteydessä näkyy keskeytymisen syy. Keskeytynyt opintojakso tulee suorittaa kokonaisuudessaan uudestaan.
- Silloin kun näyttö on puutteellista mutta täydennettävissä, opintojaksosta käytetään merkintää O (= osallistunut opetukseen)
- O-merkinnän lisäksi opettaja merkitsee lisätietoihin arvioinnin kannalta olennaiset puuttuvat näytöt tai muun mahdollisen O-merkinnän syyn.
- O-merkinnällä merkityn opintojakson puuttuvat näytöt tulee suorittaa valmiiksi kuukauden kuluessa opintojakson päättymisestä.

Verkko-opinnot

- Opintojaksoja voi suorittaa myös itsenäisesti verkko-opintoina. Verkko-opintoihin ilmoittautuminen tapahtuu opo:n kautta.

Laaja- alaisen osaamisen osa-alueet

- Osa-alueet muodostavat kaikkien oppiaineiden yhteiset tavoitteet.
- Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet ovat
  - hyvinvointiosaaminen
  - vuorovaikutusosaaminen
  - monitieteinen ja luova osaaminen
  - yhteiskunnallinen osaaminen
  - eettisyys ja ympäristöosaaminen
  - globaali- ja kulttuuriosaaminen.
- Opintojaksoittain määritellään, miten laaja-alaisen osaamisen osa-alueita toteutetaan ja arvioidaan.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma (opinto-ohjaaja)

- Opiskelu etenee oman henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti (3/3,5/4 vuotta). Alustava suunnitelma tehdään 2. jakson loppuun mennessä.
- Opintosuunnitelmaa päivitetään opintojen edetessä.
- Ykköset opiskelevat koko lukuvuoden saman ryhmän kanssa. Poikkeuksena ovat matematiikka, valinnaiset opinnot sekä tarvittavat omat muutokset lukujärjestyksessä.
- 1. vuoden lukujärjestystä tarkennetaan opinto-ohjaajan ja ryhmänohjaajan opastuksella 1.-2. jakson aikana.
- Perusvalinnat ovat jo valmiina, mutta opiskelijalla on mahdollisuus lisätä tälle lukuvuodelle esim. lyhyitä kieliä sekä TYR- ja draamaopintoja.

Opiskelijan tukena

Ryhmänohjaaja: opintojen eteneminen, poissaolot, yhteydenpito koteihin (tavallisimmin 30 opiskelijaa/RO)

Aineenopettaja: oman aineen opiskelun ohjaus, tukiopetus (lyhyt matematiikka, englanti, ruotsi, äidinkieli)

Tutoropiskelija: mm. matematiikka, kielet, äidinkieli

Opinto-ohjaaja: opinto- ja yo-suunnitelma, jatko-opinnot

Terveydenhoitaja: elämäntavat, terveystarkastus, akuutit huolet

Erityisopettaja: oppimisen haasteet, lukiseula, erityisjärjestelylausunnot YTL:lle

Lukiopsykologi ja -kuraattori: kuormittavat elämäntilanteet

Diakoni: haastavat elämäntilanteet, keskusteluapu

Yhteisöpedagogit: yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen

Opiskeluhoito
TUKIKOHTA
[Linkki mun
gratia, Lyseon
lukio,
yhteystiedot](#)

Kuraattori Johanna Roivanen, puh. 050 431 4357

Psykologi Eeva Takala, puh. 050 463 8379,
ryhmät L23H-L

Psykologi Johanna Kivistö, puh. 040 355 4700,
(työhuone Voimala-rakennuksessa, Sepänkatu 4,
huone 253), ryhmät L23A-G

Yhteydenotot Wilma-viestillä tai tekstiviestillä.

Terveystieteiden opettaja Minna Logren, puh. 050 523
9535 (ma-pe), ryhmät L23H-L

Terveystieteiden opettaja Nina Salonen, puh. 040 518
0486 (ma-to), ryhmät L23A-G

Puhelinaika ma-pe klo 11.30-12. Yhteydenotot
myös tekstiviestillä.

Ajanvaraus lääkärille terveystieteiden opettajan kautta.

Oppilaitosdiakoni Leila Jokiniemi, puh. 050 549
7021

Opinto- ohjaajat TUKIKOHTA

L23A, L23L: Terhi Keskinen, puh. 040 341 4804

L23E, L23F, L23H: Minna Lehtonen, puh. 040 341 4765

L23C: Jussi Lounassalo, puh. 040 341 4733

L23B, L23G, L23K: Johanna Ottavainen, puh. 040 341 4764

L23D, L23I, L23J: Maija Soittila, puh. 040 341 5843

- Yhteydenotot mielellään Wilman kautta, myös tekstiviestitse.
- Minä opiskelijana -opintojakso 1. vuonna, jaksoissa 1 ja 2
- Henkilökohtaiset ohjauskeskustelut

Terveiset
erityis-
opettaja
Jaana
Pulkkiselta

- *Nivelvaiheen tiedonsiirtoprosessi:* Jyväskylän ja lähikuntien yläkouluista on saatu tiedonsiirtoa opiskelijoiden oppimisen haasteista ja tuen tarpeista. Tiedonsiirron saaneille opiskelijoille ja huoltajille on lähetetty viesti, jossa on tarjottu mahdollisuutta tapaamiseen lukioaikaisen tuen tarpeen selvittämiseksi.
- Ykkösille tarjotaan mahdollisuutta osallistua lukiseulaan mahdollisen lukivaikeuden selvittämiseksi ja tuen tarpeen kartoittamiseksi. *Lukiprosessi:* poikkeava seulatulos -> kutsu haastatteluun ja mahdollisuus yksilölukitestaukseen.
- Opiskelijoille, jotka voisivat hyötyä opiskelutaitojen kehittämisestä suositellaan opintojaksoa OP04 (Opiskelutaidot ja oppiminen).
- Huoltajat voivat ottaa yhteyttä erityisopettaja Jaana Pulkkiseen Wilmalla tai puh. 040 341 4327. Opiskelijat varaavat aikoja Wilman kautta tai tekstiviestillä koskien tuen tarvetta lukiossa.
- Tuki on yksilöohjausta, ryhmämuotoista tai samanaikaisopetuksena toteutettavaa.
- Suositellut erityisjärjestelyt kirjataan opiskelijan suostumuksella Wilman tukilomakkeelle.

Mikä ohjaa opiskeluhuollon toimintaa?

Luottamuksellisuus ja avoimuus

Opiskelija voi asioida kanssamme luottamuksellisesti. Kannustamme siihen, että opiskelija oppii hoitamaan asioitaan itsenäisesti.

Vanhempien/huoltajien kanssa keskustelemme opiskelijan asioista hänen antamallaan luvalla ja toivomme, että opiskelija on tietoinen huoltajan yhteydenotosta. Poikkeuksena on alle 18-vuotiaan opiskelijan lastensuojelullinen asia, jolloin opiskelijan omaa lupaa ei tarvita vaan toimintaa ohjaa lastensuojelulaki.

Toivomme teidän ottavan herkästi yhteyttä, jos jokin asia omassa nuoressa huolettaa.

Kannustakaa nuorta huolehtimaan, että hän

- syö hyvin ja säännöllisesti (koulussa ilmainen aamiainen)
- liikkuu riittävästi (esim. koulumatkat ja muu hyötyliikunta)
- lepää riittävästi ja viettää myös omaa vapaa-aikaa.

Lupakäytäntö

POISSAOLOT OPETUKSESTA

- Lukiolaisilla on **velvollisuus osallistua opetukseen**, ja siitä voidaan vapauttaa vain perustellusta syystä. **Vapautusta on haettava etukäteen.**
- Huoltajan tulee selvittää poissaolo Wilmassa mahdollisimman pian, mielellään saman päivän aikana. Yli 18-vuotias opiskelija voi selvittää poissaolon itse.
- Selvitys on tehtävä viikon kuluessa poissaolosta. Muussa tapauksessa selvittämättömät poissaolot merkitään luvattomiksi.
- **Poissaolon syy tulee merkitä** (esim. *sairas*, tarkempaa sairauspoissaolon syytä ei tarvitse mainita). **Muun kuin sairauspoissaolon** syy tulee merkitä siten, että siitä voidaan päätellä, onko poissaolo aiheellinen (=luvallinen) vai aiheeton (=luvaton, esim. pommiin nukkuminen)

Poissaololupa

- Alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltaja hakee poissaololupaa 1-5 päivän poissaoloon opiskelijan ryhmänohjaajalta ja yli 5 päivän poissaoloon rehtorilta.
- Jos kyseessä on yli 1 kk:n poissaolo (sairausloma, vaihtojakso ulkomailla), täytetään keskeytyshakemus (rehtori hyväksyy).
- Wilmassa **on Hakemukset ja päätökset -välilehdellä erikseen lomakkeet hakemuksiin**. Hakemukseen tehdään päätös Wilmassa, ja se näkyy julkaisemisen jälkeen alaikäisen opiskelijan huoltajalle.

Perheen lomamatkat toivotaan järjestettävän koulun loma-aikoina. Erityisesti poissaolot päättöviikolta aiheuttavat nuorelle suuren lisätyön kokeiden ja näyttöjen suorittamiseksi.

Mukavaa uuden
elämänvaiheen alkua
kotiväelle!

Kiitos
osallistumisestanne!

